

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2024

1078/2024

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 3 §:n 1 kohta, 9 §, 37 §:n 3 momentti ja 44 §:n 4 momentti sekä

muutetaan 8 ja 19 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 26 §, 27 §:n 1–3 momentti, 48 §:n 1 momentti, 63 ja 64 §, 77 §:n 1 momentti, 100 §:n 2 momentti, 104 §:n 4 momentti, 105 §, 123 §:n 1 momentti sekä 124 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 23 §:n 1 momentti ja 27 §:n 2 momentti laissa 1218/2020, 23 §:n 2 momentti ja 77 §:n 1 momentti laissa 1048/2020, 105 § osaksi laissa 1218/2020 sekä 124 §:n 3 momentti laissa 398/2023, seuraavasti:

8 §

Ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus

Sen lisäksi, mitä 6 ja 7 §:ssä säädetään, ammatillisena koulutuksena voidaan järjestää sellaista ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta, joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän tehtäviin, ammattilentäjän tehtäviin helikopteritoiminnassa sekä lennonjohtajan tehtäviin.

19 §

Oikeus osallistua ylioppilastutkintoon

Tutkintokoulutuksen opiskelijan ja ammatillisen tutkinnon suorittaneen oikeudesta ylioppilastutkinnon suorittamiseen säädetään ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019) 5 §:ssä.

23 §

Järjestämisluvassa määrättävät tutkinnot ja koulutus

Järjestämisluvassa määrätään tutkinnot, joita koulutuksen järjestäjällä on oikeus myöntää ja joihin se voi järjestää tutkintokoulutusta. Järjestämisluvassa voidaan lisäksi määrätä, ettei oikeus myöntää tutkintoja ja järjestää tutkintokoulutusta koske 6 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan nojalla opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädettyä tiettyyn tutkintoon sisältyvää yhtä tai useampaa osaamisalaa. Järjestämisluvassa määrätään lisäksi oikeudesta järjestää työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta.

Järjestämisluvassa voidaan määrätä oikeudesta järjestää 8 §:ssä tarkoitettua ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta tai oikeudesta toimia liikenteen palveluista annetun

lain (320/2017) 35 §:ssä tarkoitettuna perustason ammattipätevyyskoulutusta tai jatkokoulutusta antavana koulutuskeskuksena.

26 §

Opiskelijavuodet

Järjestämisluvassa määrätään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 32 b §:ssä tarkoitettujen rahoituksen perusteena käytettävien opiskelijavuosien enimmäismäärästä. Enimmäismäärä koskee niiden opiskelijoiden opiskelijavuosia, jotka eivät ole oppivelvollisuuslain (1214/2020) 16 §:n nojalla oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen. Järjestämisluvassa voidaan osaamistarpeeseen tai koulutuksen järjestämiseen liittyvästä erityisestä syystä määrätä myös tiettyä tutkintoa tai koulutusta koskevista opiskelijavuosien määristä.

27 §

Järjestämisluvassa määrättävät muut oikeudet, velvollisuudet, ehdot ja tehtävät

Järjestämisluvassa voidaan määrätä oikeudesta järjestää 30 §:ssä tarkoitettun koulutuksen hankinnan kautta oppisopimuskoulutuksena kaikkia niitä 6 §:ssä tarkoitettuun tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja, joita koulutuksen järjestäjällä ei ole järjestämisluvassaan.

Järjestämisluvassa voidaan määrätä koulutuksen järjestäjän velvollisuudesta järjestää 23 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tutkintoja, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta ja tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) tarkoitettua koulutusta 65 §:ssä tarkoitettuun vaatimaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille. Järjestämisluvassa voidaan lisäksi määrätä koulutuksen järjestäjän velvollisuudesta huolehtia erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä.

Järjestämisluvassa määrätään koulutuksen järjestäjän oikeudesta järjestää urheilijoiden ammatillista koulutusta, sisäoppilaitosmuotoista koulutusta ja vankilaopetusta.

48 §

Osaamisen hankkimisen suunnittelu

Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on suunnitella tutkinnon tai koulutuksen perusteissa edellytetyn ammattitaidon tai osaamisen hankkiminen, jos opiskelijalla ei ole osaamisen osoittamiseksi tarvittavaa aiemmin hankittua osaamista. Lisäksi koulutuksen järjestäjän tehtävänä on suunnitella opiskelijan tarvitsemat ohjaus- ja tukitoimet, seurata opiskelijan osaamisen kehittymistä sekä tarvittaessa suunnitella 63 §:ssä tarkoitettu oppimisen tuki, 64 §:ssä tarkoitettu erityinen tuki ja osaamisen arvioinnin mukauttaminen sekä 66 §:ssä tarkoitettu ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen.

63 §

Oikeus oppimisen tukeen

Opiskelijalla on oikeus oppimisen tukeen, jota hän tarvitsee tutkinnon tai koulutuksen perusteiden ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamiseksi. Oppimisen

tuki järjestetään osana tutkintokoulutusta. Oppimisen tuki on opettajan antamaa tukiope-
tusta sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön antamaa tukea ja ohjausta.

64 §

Oikeus erityiseen tukeen

Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän tarvitsee todennettujen oppimisvai-
keuksien, vamman, sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi säännöllistä tai pitkäaikais-
ta erityisopetusta tutkinnon tai koulutuksen mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaa-
mistavoitteiden saavuttamiseksi eikä 63 §:ssä tarkoitettu oppimisen tuki ole riittävää opis-
kelijan tuen tarpeiden kannalta. Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen myös työpaikalla
järjestettävässä koulutuksessa.

Erityinen tuki on erityisopettajan antamaa erityisopetusta. Lisäksi erityinen tuki on eri-
tyisopettajan konsultaatioon perustuvaa muuta opetusta ja ohjausta sekä opiskelijan tarvit-
semia muita erityisiä opetus- ja opiskelijajärjestelyjä.

Erityisen tuen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa tuen avulla tutkinnon tai koulu-
tuksen perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen. Erityistä tukea saavan opiske-
lijän osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia voi-
daan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi. Osaamisen arvi-
ointia voidaan mukauttaa vain siinä määrin, kuin se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoit-
teet ja valmiudet huomioon ottaen välttämätöntä.

Erityisopetuksen tavoitteena on lisäksi edistää opiskelijan opintoja ja hyvinvointia yh-
teistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon, kuntoutuspalveluiden ja muiden sidosryhmien
kanssa.

77 §

Työntekijöitä ja viranhaltijoita koskevan lainsäädännön soveltaminen

Oppisopimukseen sovelletaan työsuhteessa tai virkasuhteessa sovellettavaa lainsäädän-
töä. Jollei tässä laissa toisin säädetä, työsopimukseen perustuvaan oppisopimukseen ei
kuitenkaan sovelleta työsopimuslain 1 luvun 3 ja 8 §:ää, 2 luvun 4 ja 5 §:ää, 4 luvun 4 ja
5 §:ää, 6 luvun 1, 1 a, 2–4, 4 a, 5 ja 6 §:ää, 7 luvun 1–5 ja 7–11 §:ää ja 9 lukua sekä
13 luvun 3 ja 4 §:ää.

100 §

Oikeus maksuttomaan ruokailuun

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta oppisopimuskoulutuksessa eikä työvoima-
koulutuksessa olevaan opiskelijaan.

104 §

Asuntolapaikan myöntäminen ja oikeus asuntolapaikkaan

Mitä 103 §:n 2 momentissa ja tämän pykälän 1 momentissa säädetään, ei sovelleta työ-
voimakoulutuksessa olevaan opiskelijaan.

Opiskelijoilta perittävät maksut

Tässä laissa tarkoitettu ammatillinen tutkintokoulutus sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus ovat opiskelijalle maksuttomia. Lisäksi opiskelijaksi ottamisessa käytettävät pääsy- ja soveltuvuuskokeet ovat hakijalle maksuttomia. Niistä oppimateriaaleista ja tarvikkeista, jotka koulutuksen päätyttyä jäävät opiskelijalle, voidaan kuitenkin periä maksu. Maksuja oppimateriaaleista ja tarvikkeista ei kuitenkaan voida periä työvoimakoulutuksessa eikä oppivelvollisuuslain 16 §:n nojalla maksuttomaan koulutukseen oikeutetulta opiskelijalta.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksessa sekä 8 §:ssä tarkoitetussa ammatilliseen tehtävään valmistavassa koulutuksessa koulutuksen järjestäjä voi periä opiskelijalta kohtuullisen opiskelumaksun, jolla osittain katetaan koulutuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia.

Henkilöltä voidaan periä maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta, jos hän haluaa korottaa 57 §:ssä tarkoitettuun tutkinnon suorittamisesta annettuun todistukseen tai 58 §:ssä tarkoitettuun valmentavan koulutuksen suorittamisesta annettuun todistuksen merkittyä arvosanaa.

Koulutuksen järjestäjällä on harkintansa mukaan mahdollisuus jättää 2 ja 3 momentissa tarkoitettu maksu perimättä tai alentaa sitä opiskelijan vähävaraisuuden perusteella.

Jos tässä pykälässä tarkoitettua opiskelijalta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien noudattaen, mitä korkolaisissa (633/1982) säädetään. Maksu on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään tässä pykälässä tarkoitettujen maksujen perusteista.

Tutkinnon suorittamismahdollisuuksista ja koulutuksesta tiedottaminen

Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että tutkinnon suorittamismahdollisuuksista ja annettavasta koulutuksesta ja koulutukseen hakeutumisesta on tietoa yleisesti saatavilla.

Koulutuksen järjestäjien yhteistyövelvoite

Työvoimakoulutuksen tarjontaa suunniteltaessa koulutuksen järjestäjän on tehtävä yhteistyötä työvoimaviranomaisten kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025. Sen 8 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 26 §, 27 §:n 1–3 momentti, 100 §:n 2 momentti, 104 §:n 4 momentti, 105 § ja 123 §:n 1 momentti sekä 3 §:n 1 kohdan, 9 §:n, 37 §:n 3 momentin ja 44 §:n 4 momentin kumoaminen tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2026. Sen 48 §:n 1 momentti sekä 63 ja 64 § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä elokuuta 2026.

Jos koulutuksen järjestäjällä on oikeus järjestää **tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta** 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta, päättyy oikeus järjestää mainittua koulutusta 31 päivänä joulukuuta 2028. Koulutuksen järjestäjällä on oikeus kerätä koh-tuullisia opiskelijamaksuja mainitusta koulutuksesta 31 päivään joulukuuta 2028.

1078/2024

Opetus- ja kulttuuriministeriö muuttaa hakemusta ja maksutta koulutuksen järjestäjien järjestämisluvat siten, että ne ovat tämän lain mukaisia 1 päivästä tammikuuta 2026.

Helsingissä 30.12.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Opetusministeri Anders Adlercreutz